

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksestä lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

321/12.00.00/2014

Khall § 265

Hallitus on valmistellut eduskunnalle esityksen laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta. Esitys on osa hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoa ja sen tavoitteena on tiivistää lukion, ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen sekä vapaan sivistystyön järjestäjäverkkoa ja uudistaa rahoitusperusteita.

Esityksen tavoitteena on, että jatkossa koulutuksen järjestäjiä olisi nykyistä vähemmän ja koulutusta antaisivat ns. vahvat koulutuksen järjestäjät. Nykyistä vahvempien järjestäjien katsotaan voivan käyttää resurssinsa tehokkaammin koulutukseen ja koulutuksen tuloksellisuuteen. Edelleen tavoitteena on vahvistaa alueen lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, korkeakoulujen ja vapaan sivistystyön välistä yhteistyötä, sekä turvata koulutuksen alueellista saatavuutta. Lukiokoulutuksen järjestäjäverkon kehittäminen on yhteydessä väheneviin taloudellisiin voimavaroihin.

Tavoitteeksi asetetun elinvoimaisen ja monipuolisen lukiokoulutuksen järjestäjäverkon on ajateltu muodostuvan erilaisista koulutuksen järjestäjistä, jotka voivat palvella myös yksittäistä kuntaa laajempaa väestöpohjaa tai muuta koulutustarvetta.

Hallituksen esityksessä koulutuksen järjestämislupien myöntämisperusteita ehdotetaan uudistettaviksi ja nykyisten järjestämislupien voimassaolo ehdotetaan päättymään 31.12.2016. Voimassaolevien vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitämislupien voimassaolo ei päättyisi, vaan vapaan sivistystyön osalta arvioitaisiin oppilaitoksen ylläpitämisen taloudelliset edellytykset. Uusien ylläpitämislupien myöntämisessä korostuisivat koulutustarpeen lisäksi toiminnan laatuun, vaikuttavuuteen ja tehokkuuteen liittyvät näkökohdat.

Hallituksen esityksen mukaan järjestämisluvan myöntämisen edellytyksenä olisi, että hakemuksessa tarkoitettu koulutus on muun muassa valtakunnallisen tai alueellisen koulutustarpeen ja tarjonnan kannalta tarpeellista ja että luvan hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutustehtävän asianmukaiseen järjestämiseen ottaen huomioon toiminnan laatu, vaikuttavuus ja tuloksellisuus.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle tämän syksyn aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lukiokoulutuksen järjestäjien ja muiden tahojen lausuntoja asiassa 17.11.2014 mennessä.

Lausuntopyyntö, ko. hallituksen esitys sekä tiivistelmä esityksen pääkohdista ovat esityslistan liitteenä.

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esityksestä laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta:

Suomi on hyvinvointivaltio, jonka menestys perustuu korkeaan koulutustasoon. Koulutus on ollut jokaisen yhtäläisesti saavutettavissa. Tutkimusten mukaan koulutus ja osaaminen ovat vahvassa yhteydessä sekä kansantalouteen että yksilön tulotasoon, hyvinvointiin ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Lukiokoulutus toimii alueensa sivistyksellisenä edistäjänä. Nyt tähän ollaan tekemässä selkeää muutosta. Sanoissa Suomi halutaan nostaa maailman osaavimmaksi kansakunnaksi. Teoissa tältä ollaan viemässä pohjaa. Tiedostamme, että lakiesitys sisältää esityksen vain järjestäjätahojen vähentämisestä. Pitkällä aikavälillä tämä tulee koskemaan myös itse toimintaa.

Koulutuksen järjestäjät ovat voineet päättää koulutuksen sisällöstä ja ennen kaikkea resursoinnista pitkälti itse. Lukiokoulutuksen järjestäjinä ovat suurimmaksi osaksi olleet itsenäiset kunnat. Kunnilla on kokonaisvastuu nuoristaan, joten heitä koskevat päätökset mm. koulutuksen tarjoamiseksi tulisi voida tehdä omassa kunnassa mahdollisimman lähellä. Tällöin kunta pystyy päätöksenteossaan ottamaan huomioon alueen työelämän tarpeet ja toiveet koulutuksen tarjonnassa. Kunta pystyy käyttämään lukiokoulutusta tai sen aineenopetusta nuorisotakuun mahdollistajana.

Kunnan elinvoimaisuuden kannalta on tärkeää, että nuoret kokevat omasta kunnasta saatavan koulutuspalvelun omakseen. Näin he kasvavat alueen asukkaiksi ja työvoimaksi tulevaisuudessa.

Maaseutupaikkakunnan lukion ja perusasteen 7. - 9. -luokkien välinen riippuvuus toinen toisistaan on merkittävä. Yhteistä ovat henkilökunta, tilat ja välineet. Yhteinen henkilökunta takaa laadukkaan opetuksen molempiin oppilaitoksiin sekä riittävät ja toimivat oppilas- huollon palvelut. Lukiokoulutuksen lakkaaminen vaikeuttaa yläluokkien opetuksen toteuttamista laadukkaasti kelpoisten opettajien poistuessa. Vaikka toiminta ei loppuisi, yhteiset opettajat olisivat jatkossa kahden työnantajan palveluksessa, mikä tekisi monet palvelussuhdeasiat hankaliksi. Lisäksi yhteisillä oppilaskuljetuksilla saadaan huomattavia synergiaetuja.

Eurajoen kunnanhallituksen näkemyksen mukaan lukiokoulutuksen järjestäjäverkon tiivistämisen sijaan tulisi koulutuksen järjestäjiä kannustaa ja ohjata kehittämään koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten välistä yhteistyötä laadukkaana, monipuolisen ja oppilaita lähellä olevan koulutuksen toteuttamiseksi. Koulutuksen järjestäjille tulisi antaa mahdollisuus antamansa koulutuksen pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Toivomme, että järjestämislupia myönnettäessä otetaan huomioon nykyisten järjestäjien mahdollisuudet toimia edelleen koulutuksen järjestäjinä. Pieni koulutuksen järjestäjä voi toimia laadukkaasti ja kustannustehokkaasti tuottaen hyviä tuloksia alueellaan. Kenenkään etu ei ole evätä järjestämislupaa tuloksellisesti ja kustannustehokkaasti toimivan yksikön järjestäjältä. Järjestämislupa-asiassa pitäisi huomioida koulutuksen järjestäjän aikaisempi resursointi koulutukseen ja onnistuminen jatko-opintokelpoisuuden antamisessa sekä arvio resursoinnin edellytyksistä tulevaisuudessa. Hallituksen esityksen yleistyksen koulutuksen laadun heikkenemisestä eivät ole totuus kaikkien pienten kuntien kohdalla.

Eurajoen kunnanhallitus katsoo, ettei voimassa olevia lukiokoulutuksen järjestämislupia tulisi säätää päättymään 31.12.2016.

Eurajoen kunnanhallitus toivoo, että lakiesitystä vielä harkitaan pienet kunnat paremmin huomioon ottavaksi. Järjestäjän tulisi voida kantaa huolta alueensa nuorista, heidän koulutuspalveluistaan sekä nuorisotakuun toteutumisesta.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa 12.11.2014

Anne Ahlsten
pöytäkirjanpitäjä

